

UZNESENIE

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a členov senátu JUDr. Mariana Hoffmanna, PhD. a JUDr. Ingrid Kalinákovej v právnej veci žalobcu **Milana Mazureka**, nar. [REDAKOVANÉ] trvale bytom [REDAKOVANÉ] proti žalovanému **Mestu Snina**, IČO: 00 323 560 so sídlom Mestský úrad, Strojárska 2060/95, 069 01 Snina, v konaní vo veciach zhromažďovania občanov o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 01/2018/ZH/Pr zo dňa 13. augusta 2018 na základe správnej žaloby o preskúmanie rozhodnutia o zákaze zhromažďovania takto

rozhodol:

- I. **Zrušuje** rozhodnutie žalovaného Mesta Snina č. 01/2018/ZH/Pr zo dňa 13. augusta 2018, ktorým žalovaný zakázal usporiadanie verejného zhromaždenia zvolávateľa zhromaždenia - žalobcu s ohláseným účelom zhromaždenia: „Poukázať na vysoký nárast kriminality neprispôsobivých občanov a žiadať zvýšenú intenzitu práce Policajného zboru v rizikových a problémových lokalitách a obcí v okrese Snina.“.
- II. Žalobcovi **priznáva** nárok na úplnú náhradu trov konania.

Odôvodnenie

I.

Stručný priebeh administratívneho konania Stručné zhrnutie napadnutého rozhodnutia

1. Žalovaný svojím rozhodnutím zo dňa 13. augusta 2018 pod č. 01/2018/ZH/Pr v zmysle ustanovenia § 10 a 11 zákona č. 84/1990 Zb. o zhromažďovaní práve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zhromažďovaní práve“) a podľa ustanovenia § 46 a 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) zakázal usporiadanie verejného zhromaždenia oznámeného 10.08.2018 mestu Snina zvolávateľom - žalobcom, ktoré bolo zvolané na deň 17.08.2018

v čase od 17:30 hod. do 19:30 hod. s miestom konania: Námestie na ul. Strojárskej, Snina.

2. Z odôvodnenia napádaného rozhodnutia vyplýva, že zvolávateľ - žalobca doručil na Mestský úrad v Snine v zmysle § 6 zákona o zhromažďovaní práve mestu Snina dňa 10.08.2018 Oznámenie o usporiadaní verejného zhromaždenia s miestom konania Snina - námestie na Strojárskej ulici s dátumom konania 17.08.2018. Cieľom zhromaždenia malo byť: „Poukázať na vysoký nárast kriminality neprispôsobivých občanov a žiadať zvýšenie intenzity práce Policajného zboru v rizikových a problémových lokalitách a obcí v okrese Snina“.
3. Ďalej z odôvodnenia vyplýva, že žalovaný ako správny orgán preskúmal uvedené oznámenie a zistil, že síce vyššie citovaný cieľ, resp. účel zhromaždenia nie je v priamom, resp. doslovnom rozpore s ustanovením § 10 ods. 1 písm. a) zákona o zhromažďovaní práve, ale vo vzťahu k iným skutočnostiam ako: Podanie Generálneho prokurátora Slovenskej republiky Jaromíra Čižnára Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (dňa 24. mája 2017), ktoré vychádza z vyhodnotenia rozsiahlych zadovážených podkladov, ktoré ukázalo, že politická strana ĽSNS (ktorej poslancom NR SR je aj zvolávateľ), ako extrémistická politická strana s fašistickými tendenciami, svojím programom a činnosťou porušuje Ústavu Slovenskej republiky, zákony a medzinárodné zmluvy. Čo sa týka osoby zvolávateľa - žalobcu podľa odôvodnenia žalobou napádaného rozhodnutia žalovaného, momentálne voči nemu prebieha trestné stíhanie pre podozrenie zo spáchanie trestného činu podnecovania, hanobenia a vyhrážania osobám pre ich príslušnosť k niektorej rase, a tiež konanie Špecializovaného trestného súdu v Banskej Bystrici, kde sudca rozhodol trestným rozkazom, ktorým uznal poslanca za vinného z prečinu hanobenia národa, rasy a presvedčenia v súbehu s prečinom podnecovanie, hanobenie a vyhrážanie osobám pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti a etnickej skupine. Rozhodnutie ešte nie je právoplatné.
4. Ďalej podľa odôvodnenia žalobou napádaného rozhodnutia, treťou skutočnosťou, pre ktorú žalovaný zakázal konanie zhromaždenia je definovanie samotného cieľa zhromaždenia, mesto Snina aj na základe informácie poskytnutej Obvodným oddelením PZ Snina nemá vedomosť o tom, aby v meste a okrese Snina bola v súčasnosti výrazne zaznamenaná zvýšená kriminalita.
5. Ďalej odôvodnenie obsahuje záver, v zmysle ktorého správny orgán má za to, že skutočný účel zhromaždenia je iba zastieraním iného účelu, a takéto zhromaždenie vzhľadom na skutočnosť, že v meste Snina, ako aj okrese žije početnejšia skupina, voči ktorej zhromaždenie smeruje, považuje mesto Snina za vysoko rizikové aj vzhľadom na skutočnosť vyššie uvedené (podanie GP SR na NS a trestné stíhanie zvolávateľa). Z týchto dôvodov žalovaný rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.
6. Toto rozhodnutie bolo vyvesené na úradnej tabuli mesta Snina dňa 13.08.2018. Rozhodnutie je zvolávateľovi doručené dňom vyvesenia rozhodnutia na úradnej tabuli mesta, t. j. 13.08.2018.

II.

Argumenty žalobcu v podanej žalobe

7. Vo včas podanej žalobe doručenej Krajskému súdu v Prešove dňa 16.08.2018 o preskúmanie rozhodnutia o zákaze zhromaždenia podľa § 402 Správneho súdneho poriadku sa žalobca domáhal, aby správny súd vydal uznesenie, ktorým zruší napádané rozhodnutie žalovaného. V žalobe žalobca poukázal na odôvodnenie žalobou napádaného rozhodnutia. Podľa žalobcu oznámený účel zhromaždenia - „poukázat' na vysoký nárast kriminality neprispôsobivých občanov a žiadať zvýšenú intenzitu práce Policajného zboru v rizikových a problémových lokalitách a obcí v okrese Snina “ neobsahuje žiadnu výzvu na popieranie alebo obmedzovanie osobných, politických alebo iných práv občanov pre ich národnosť, pohlavie, rasu, pôvod, politické alebo iné zmýšľanie, náboženské vyznanie a sociálne postavenie alebo na rozniecovanie nenávisť a neznášanlivosti z týchto dôvodov. Taktiež neobsahuje žiadnu výzvu dopúšťať sa násilia alebo hrubej neslušnosti ani výzvu porušovať ústavu, ústavné zákony, zákony a medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná a ktoré majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Z jeho znenia tiež nemožno nijakým spôsobom usudzovať, že takéto výzvy zaznejú na samotnom oznámenom zhromaždení.
8. Podľa žalobcu vychádzajúc z logického a jazykového výkladu možno pojem „oznámený účel zhromaždenia“ chápať len tak, že smerovanie k uvedeným výzvam musí byť zrejmé z textu účelu zhromaždenia, obsiahnutého v oznámení o konaní verejného zhromaždenia, a nie z akýchkoľvek ďalších skutočností, domnienok, špekulácií či podozrení. Iný výklad predmetného ustanovenia by bol v rozpore s ústavou garantovanou slobodou zhromažďovania (čl. 28 - právo pokojne sa zhromažďovať sa zaručuje), keďže by umožňoval obci zakázať preventívne akékoľvek zhromaždenie, len na základe podozrenia, resp. obavy, že rečníci na zhromaždení prednesú predmetné výzvy alebo, že sa zhromaždenie odchýli od oznámeného účelu. Tým by mohlo zo strany obce dôjsť k zneužívaniu práva na zákaz zhromaždenia, napr. z politických dôvodov, práve v tak dôležitej veci ako je právo občanov na verejné vyjadrenie svojich názorov. Okrem toho zákon vo svojich ustanoveniach (§ 12 ods. 5) zohľadňuje možnosť rozpustiť zhromaždenie, v prípade, že by sa „podstatne odchýlilo od oznámeného účelu takým spôsobom, že v priebehu zhromaždenia nastali okolnosti, ktoré by odôvodnili jeho zákaz podľa § 10 ods. 1“.
9. Podľa žalobcu vzhľadom na vyššie uvedené je subjektívny záver žalovaného, že: „skutočný účel zhromaždenia je iba zastieraním iného účelu“ a že oznámené zhromaždenie je „vysoko rizikové“, z dôvodu, že: „v meste Snina a okrese žije početnejšia skupina, voči ktorej zhromaždenie smeruje“, celkom irelevantný. Takýto subjektívny a navyše nesprávny záver žalovaného nijako nezakladá zákonný dôvod na zakázanie oznámeného zhromaždenia. V prípade, že by sa tento záver potvrdil, žalovaný mal možnosť oznámené zhromaždenie rozpustiť v zmysle ustanovenia § 12 ods. 5 zákona, ale nie zakázať ho dopredu ešte pred naplnením uvedeného podozrenia.
10. Ku konkrétnym argumentom žalovaného podľa žalobcu je potrebné uviesť, že v Slovenskej republike neexistuje žiaden všeobecne záväzný právny predpis, ktorý by

zakazoval zvolávať verejné zhromaždenie osobám, ktoré sú poslancami NR SR za politickú stranu, voči ktorej je na Najvyššom súde Slovenskej republiky vedené konanie o jej rozpustení. Taktiež neexistuje v Slovenskej republike žiaden všeobecne záväzný právny predpis, ktorý by zakazoval zvolávať verejné zhromaždenie neprávoplatne odsúdeným osobám. Argumentácia žalovaného navyše porušuje základný právny princíp prezumpcie nevinoty, zakotvený aj v Ústave Slovenskej republiky, pretože vyvodzuje závery zo správneho a trestného konania, ktoré neboli do dnešného dňa právoplatne ukončené.

III.

Vyjadrenie žalovaného k podanej žalobe

11. K podanej žalobe sa žalovaný v lehote stanovenej súdom a ani ku dňu rozhodnutia súdu nevyjadril. Rovnako žalovaný nereagoval na výzvu správneho súdu na predloženie administratívneho spisu, ktorá bola riadne doručená elektronickou cestou žalovanému. Vzhľadom k uvedenému a potrebe rozhodnúť o veci bezodkladne s poukazom na lehoty stanovené na rozhodnutie súdu v tomto osobitnom type konania v zmysle Správneho súdneho poriadku, správny súd získal žalobou napádané rozhodnutie a súvisiace písomnosti z oficiálneho webového sídla žalovaného, keďže vyjadriť sa k žalobe je len právom žalovaného, nie jeho povinnosťou a rovnako vzhľadom na povahu konania nie je predpoklad, že by z predloženého administratívneho spisu získal správny súd viac podkladov k svojmu rozhodnutiu, ako boli zverejnené na webovom sídle žalovaného.

IV.

Posúdenie podstatných skutkových zistení a právne argumenty

12. Krajský súd v Prešove správnu žalobu vo veciach zhromažďovania občanov právne posúdil, preskúmal zadovážené administratívne podklady a žalobou napádané rozhodnutie, ako aj žalobné námietky žalobcu a dospel k záveru, že sú splnené procesné podmienky na rozhodnutie súdu v predmetnej veci, že je založená právomoc správneho súdu na preskúmanie žalobou napádaného rozhodnutia orgánu verejnej správy a súčasne aj vecná a miestna príslušnosť Krajského súdu v Prešove na prejednanie predmetnej žaloby. Žalobca je aktívne procesne legitimovaný na podanie žaloby, správne označil pasívne procesne legitimovaného žalovaného a splnil aj ďalšie zákonom vyžadované náležitosti súvisiace so žalobou. Po preskúmaní žalobou napádaného rozhodnutia o zákaze verejného zhromaždenia dospel správny súd k záveru, že je potrebné žalobe vyhovieť a napádané rozhodnutie žalovaného zrušiť, a to z týchto dôvodov:
13. Podľa článku 28 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zákona č. 460/1992 Zb., právo pokojne sa zhromažďovať sa zaručuje.
14. Podľa článku 28 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky zákona č. 460/1992 Zb., podmienky výkonu tohto práva ustanoví zákon v prípadoch zhromažďovania na verejných miestach, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd

iných, ochranu verejného poriadku, zdravia a mravnosti, majetku alebo pre bezpečnosť štátu. Zhromaždenie sa nesmie podmieňovať povolením orgánu verejnej správy.

15. Podľa § 1 zákona o zhromažďovaní práve:

(1) Občania majú právo pokojne sa zhromažďovať.

(2) Výkon tohto práva slúži občanom na využívanie slobody prejavu a ďalších ústavných práv a slobôd, na výmenu informácií a názorov a na účasť na riešení verejných a iných spoločných záležitostí vyjadrením postojov a stanovísk.

16. Podľa § 8 zákona o zhromažďovaní práve:

(1) Obec môže s ohľadom na miestne podmienky alebo na verejný poriadok navrhnúť zvolávateľovi, aby sa zhromaždenie konalo na inom mieste alebo v iný čas.

(2) Obec je povinná oznámiť Policajnému zboru konanie zhromaždenia, ako aj to, že rozhodla o zákaze zhromaždenia, bezodkladne po doručení oznámenia o konaní zhromaždenia alebo bezodkladne po vydaní rozhodnutia o zákaze zhromaždenia.

17. Podľa § 9 zákona o zhromažďovaní práve, obec môže zvolávateľovi uložiť, aby zhromaždenie konané vo večerných hodinách bolo ukončené tak, aby nedošlo k neprimeranému rušeniu nočného pokoja.

18. Podľa § 10 zákona o zhromažďovaní práve:

(1) Obec, ktorej sa zhromaždenie oznámilo, ho zakáže, ak by oznámený účel zhromaždenia smeroval k výzve:

a) popierať alebo obmedzovať osobné, politické alebo iné práva občanov pre ich národnosť, pohlavie, rasu, pôvod, politické alebo iné zmýšľanie, náboženské vyznanie a sociálne postavenie alebo na roznecovanie nenávisť a neznášanlivosti z týchto dôvodov;

b) dopúšťať sa násilia alebo hrubej neslušnosti;

c) inak porušovať ústavu, ústavné zákony, zákony a medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná a ktoré majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.

(2) Obec zhromaždenie zakáže aj vtedy, ak

a) sa má konať na mieste, kde by účastníkom hrozilo závažné nebezpečenstvo pre ich zdravie,

b) na rovnakom mieste a v rovnaký čas sa má podľa skôr doručeného oznámenia konať zhromaždenie a medzi zvolávateľmi nedošlo k dohode o úprave času jeho konania; ak nemožno určiť, ktoré oznámenie bolo doručené skôr, rozhodne sa za účasti zástupcov zvolávateľa žrebovaním,

c) sa má konať na rovnakom mieste a v rovnakom čase, kde už v zmysle platných

právnych predpisov bolo povolené verejné kultúrne alebo športové podujatie. 1a)

(3) Obec môže zhromaždenie zakázať, ak sa má konať v mieste, kde by potrebné obmedzenie dopravy a zásobovania bolo v závažnom rozpore so záujmom obyvateľstva, ak možno bez neprimeraných ťažkostí konať zhromaždenie inde bez toho, že by sa tým maril oznámený účel zhromaždenia.

(4) Obec nemôže zhromaždenie zakázať z dôvodov uvedených v odsekoch 2 a 3, ak zvolávateľ prijal návrh obce podľa § 8.

19. Podľa § 402 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, žalobca sa môže žalobou domáhať preskúmania rozhodnutia žalovaného o zákaze zhromaždenia podľa osobitného predpisu.
20. Podľa § 403 Správneho súdneho poriadku, účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný; tým nie je dotknuté ustanovenie § 46.
21. Podľa § 404 Správneho súdneho poriadku, žalobcom je zvolávateľ zhromaždenia, ktorý tvrdí, že neboli splnené podmienky uvedené v osobitnom predpise na vydanie rozhodnutia o zákaze zhromaždenia alebo o rozpustení zhromaždenia.
22. Podľa § 405 Správneho súdneho poriadku, žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý vydal rozhodnutie podľa § 402.
23. Podľa § 406 Správneho súdneho poriadku, žaloba musí byť podaná v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia, proti ktorému smeruje.
24. Podľa § 409 Správneho súdneho poriadku, správny súd rozhodne o žalobe podľa § 402 ods. 1 do troch dní od jej doručenia správne mu súdu príslušnému vo veci konať a rozhodnúť.
25. Podľa § 410 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, ak správny súd po preskúmaní zistí dôvodnosť žaloby podľa § 402 ods. 1, uznesením zruší napadnuté rozhodnutie. Vo výroku uvedie účel zhromaždenia, zvolávateľa zhromaždenia a číslo a deň vydania zrušeného rozhodnutia.
26. Článok 28 Ústavy Slovenskej republiky zakotvuje právo pokojne sa zhromažďovať ako základné právo s tým, že podmienky tohto práva v prípadoch zhromaždenia na verejných miestach ustanoví zákon. K charakteru tohto základného práva a určeniu podmienok jeho obmedzenia zákonom sa vyslovil Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze pod č. I.ÚS 193/2003 z 30.03.2004, ktorý bol publikovaný pod č. 16/2004 v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky takto:
 1. Zhromažďovacie právo podľa článku 28 Ústavy Slovenskej republiky, resp. podľa článku 11 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je právom absolútnym; môže byť ústavne konformným spôsobom obmedzené.
 2. Ospravedlniť zasahovanie (obmedzenie) do základného práva pokojne sa zhromažďovať možno len vtedy, ak obmedzenie bolo ustanovené zákonom,

- zodpovedá niektorému ustanovenému legitímnemu cieľu a je nevyhnutné v demokratickej spoločnosti na dosiahnutie sledovaného cieľa, t.j. ospravedlňuje ho existencia naliehavej spoločenskej potreby a primerane (spravodlivo) vyvážený vzťah medzi použitými prostriedkami a sledovaným cieľom (t. j. obmedzenie je v súlade so zásadou proporcionality).
3. Sloboda zhromažďovania a právo prostredníctvom nej vyjadriť názory patrí k prvoradým hodnotám demokratickej spoločnosti.
 4. Z ústavy Slovenskej republiky explicitne vyplýva (ako ďalší definičný znak tohto základného práva) zákaz podmieňovať zhromaždenie „povolením“ orgánov verejnej správy.
27. V danej veci predmetom súdneho prieskumu správneho súdu bolo rozhodnutie o zákaze zhromaždenia vydané podľa ustanovenia § 10 zákona o zhromažďovaní, resp. práve, teda zákona, ktorého cieľom je zaisťovať ochranu občanov pri zhromažďovaní, resp. využívanie slobody prejavu a ďalších ústavných práv a slobôd, k výmene informácií a názorov a k účasti na riešení verejných a iných spoločných záležitostí, vyjadrením postojov a stanovísk (§ 1 ods. 1 a 2 citovaného zákona). Zhromažďovacie právo, resp. právo na slobodu prejavu sú pritom chránené aj normami vyššej právnej sily.
28. Podľa článku 19 Listiny základných práv a slobôd je právo pokojne sa zhromažďovať zaručené. Toto právo je možné obmedziť zákonom v prípadoch zhromaždení na verejných miestach, pokiaľ ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné pre ochranu práv a slobôd iných, ochranu verejného poriadku, zdravia a mravnosti majetku alebo pre bezpečnosť štátu. Zhromažďovacie právo, podobne ako združovacie právo alebo petičné právo je zvláštnou formou slobody prejavu. Jedná sa teda o základné právo účastníkov zhromaždenia slobodne sa zísť a na tomto svojom zhromaždení nerušene prejaviť svoj názor alebo zoznámiť sa s názormi ostatných a získať tak potrebné informácie. Zákonodarcu účel tohto práva definuje tak, že jeho výkon slúži k využívaniu slobody prejavu a ďalších ústavných práv a slobôd, k výmene informácií a názorov a k účasti na riešení verejných a iných spoločných záležitostí vyjadrením postojov a stanovísk.
29. Vyššie uvedené imperatívy vyplývajú aj z medzinárodných dokumentov. Všeobecná deklarácia ľudských práv v článku 20 ods. 1 zaručuje každému slobodu pokojného zhromažďovania a združovania. Takisto dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (publikované pod číslom 290/1992 Zb.) v článku 11 stanovil že každý má právo na slobodu pokojného zhromažďovania a na slobodu združovať sa s inými vrátane práva zakladať na obranu svojich záujmov odbory alebo vstupovať do nich. Výkon týchto práv nemôže byť obmedzený s výnimkou tých obmedzení, ktoré stanoví zákon a ktoré sú nevyhnuté v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, predchádzaniu nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných. Podobným spôsobom zaručuje zhromažďovacie právo i medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, ktorý v článku 21 uznáva právo na pokojné zhromažďovanie. Výkon tohto práva nesmie byť žiadnym spôsobom obmedzovaný s výnimkami, ktoré ustanoví zákon a ktoré sú nutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti

alebo verejnej bezpečnosti, verejného poriadku, ochrany verejného zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných. Nakoniec i listina základných práv Európskej únie v článku 12 ods. 1 zaručuje právo každého na slobodu pokojného zhromažďovania.

30. Význam zhromažďovacieho práva bol opakovane akcentovaný i v súdnej judikatúre. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva k zhromažďovaciemu právu vyplýva, že toto právo a právo týmto spôsobom vyjadriť názory predstavuje jednu z prvoradých hodnôt demokratickej spoločnosti. Radikálne opatrenia preventívneho charakteru, ktorými je potlačená sloboda zhromažďovania a prejavu, hoci sa štátnym orgánom niektoré názory a slová môžu zdať akokoľvek šokujúce a neprijateľné, preukazujú demokracii „medvediu službu“ a často ju dokonca ohrozujú; to však neplatí v prípadoch podnecovania k násiliu alebo odmietania demokratických princípov, včítane rovnosti všetkých ľudí v dôstojnosti. Sloboda prejavu predstavuje jeden z najdôležitejších základov demokratickej spoločnosti a jednu z hlavných podmienok jej rozvoja a rozvoja každého jednotlivca. (K vyššie uvedenému náhľadu na slobodu zhromažďovania smerujú napríklad rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva Fuentes Bobo proti Španielsku, Handyside proti Spojenému kráľovstvu, Platform ärzte für das Leben proti Rakúsku, Öllinger proti Rakúsku, Baczkowski a ďalší proti Poľsku). J
31. Je potrebné zdôrazniť, že citované dokumenty zaručujú iba právo zhromažďovať sa pokojne (viď napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva Christians against Racism and Fascism proti Spojenému kráľovstvu). V duchu vyššie uvedeného sa nakoniec nesie i judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky, Českej republiky a Najvyššieho správneho súdu Českej republiky (napr. nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 11. júla 2011 pod sp. zn. PL.ÚS 1/01 a zo dňa 18. augusta 2005 pod sp. zn. II.ÚS 459/04, rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky zo dňa 25.10.2005 pod sp. zn. 5As/40/2004, zo dňa 04.09.2007, pod sp. zn. 5As/26/2007, zo dňa 16.05.2007 pod sp. zn. 2As/78/2006, zo dňa 05.11.2007 pod sp. zn. 8As/51/2007, ako aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. I.ÚS 193/03 zo dňa 30.03.2004 a III.ÚS 254/06 zo dňa 18.10.2007).
32. Z medzinárodných dohôd rovnako vyplýva, že zhromažďovacie právo nie je právom absolútnym a za presne stanovených podmienok je ho možné obmedziť. Podmienky pre obmedzenie sú nasledujúce:
 1. musí tak ustanoviť zákon
 2. zároveň takéto obmedzenia musia byť v demokratickej spoločnosti nevyhnutné.
 Za legitímny cieľ pre obmedzenie sa potom všeobecne považuje národná a verejná bezpečnosť, predchádzanie nepokojom a zločinnosti, ochrana zdravia alebo morálky alebo ochrana práv a slobôd iných. Za zásadné je nutné považovať rešpektovanie princípu proporcionality. Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd negarantuje slobodu akéhokoľvek zhromažďovania, ale právo na pokojné zhromažďovanie.
33. Z vyššie naznačeného je zrejmé, že obmedziť právo na pokojné zhromažďovanie je možné len na základe zákona v nevyhnutných prípadoch, a to pri dodržaní princípu proporcionality. V tomto zmysle je daná väzba aj na článok 4 ods. 4 Listiny

základných práv a slobôd, podľa ktorého platí, že: „Pri používaní ustanovení o medziach základných práv a slobôd musí byť skúmaná ich podstata a zmysel. Takéto obmedzenia nesmú byť zneužívané k iným účelom, než pre ktoré boli stanovené.“

34. V prípade stretu základných ľudských práv, napríklad práva na slobodu zhromažďovania s prípadnými inými právami je potrebné citlivo vyvažovať základné práva a slobody. Na zhromažďovacie právo nie je možné nahliadať izolovane, ale len v kontexte iných základných ľudských práv a slobôd. V súlade s najnovšou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozsudok vo veci Vona proti Maďarsku zo dňa 09.07.2013, číslo sťažnosti 35943/10) je v súčasnosti obci (mestu) umožnené ustanoviť obmedzujúce podmienky v prípade, že je to nevyhnuté k zaisteniu verejného poriadku či ochrany práva slobôd iných a pokiaľ so zvolávateľom nedošlo k dohode na úprave miesta či času konania zhromaždenia. Zároveň však nie je vždy daný dôvod pre najtvrdšie opatrenia, teda pre zákaz celého zhromaždenia, ale postačí čiastočné obmedzenie, spočívajúce napríklad v úprave miesta alebo času konania zhromaždenia. Možnosť dospieť k dohode na zmene miesta a času, príp. stanoviť aj ďalšie podmienky k zabezpečeniu verejného poriadku na mieste konania zhromaždenia zo strany obce má slúžiť správneho orgánu ako miernejší prostriedok, než je samotný zákaz zhromaždenia, ktorý by mal byť výnimočným a krajným opatrením.
35. V takto vymedzenom kontexte je potom potrebné odpovedať na otázku, či boli splnené v rámci žalobou preskúmaného rozhodnutia zákonné podmienky na zákaz ohláseného zhromaždenia. V tomto smere správny súd sa stotožnil s právnou argumentáciou žalobcu v podanej žalobe. V napádanom rozhodnutí uvádzané dôvody, pre ktoré správny orgán dospel k vydaniu rozhodnutia o zákaze zhromaždenia považuje správny súd za účelové a neopodstatnené, a preto uvedené rozhodnutie považuje za arbitrárne.
36. Pokiaľ v odôvodnení správny orgán poukázal na konanie na Najvyššom súde Slovenskej republiky iniciované generálnym prokurátorom Slovenskej republiky, týkajúce sa politickej strany LSNS, k tomuto správny súd uvádza, že uvedené konanie o žalobe generálneho prokurátora na rozpustenie politickej strany podľa § 384 Správneho súdneho poriadku k dnešnému dňu nie je právoplatne skončené, a preto nie je možné prejedukovať záver o tom, ako bude najvyššou súdnou autoritou Slovenskej republiky v predmetnej veci rozhodnuté.
37. Pokiaľ v odôvodnení svojho rozhodnutia žalovaný poukázal na osobu zvolávateľa a jeho trestné stíhanie pred Špecializovaným trestným súdom, pracoviskom v Banskej Bystrici, k tomu je potrebné uviesť, že predmetné konanie podľa vedomostí súdu doposiaľ nie je právoplatne ukončené. V tomto smere je potrebné poukázať na všeobecne akceptovanú základnú zásadu trestného konania, a to prezumpciu neviny vyjadrenú v § 2 ods. 4 Trestného poriadku č. 301/2005 Z.z., v zmysle ktorej každý, proti komu sa vedie trestné konanie sa považuje za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu. Túto zásadu prezumpciu neviny žalovaný vo svojom rozhodnutí nerespektoval. Nad rámec uvedeného správny súd uvádza, že súčasný Trestný zákon v podmienkach Slovenskej republiky nepozná trest

straty občianskych a politických práv, čo v praktickom vyjadrení znamená, že ani osoby právoplatne odsúdené nie sú pozbavené ľudských práv v podobe politických práv, medzi ktoré patrí aj sloboda zhromažďovania. Teda aj v prípade, ak by došlo k právoplatnému odsúdeniu páchatel'a nejakého trestného činu, tento nestráca základné ľudské práva a slobody, medzi nimi aj väčšinu politických práv. K určitým obmedzeniam dochádza len v prípade nepodmienečného výkonu trestu odňatia slobody.

38. Tretím argumentom pre vydanie žalobou napádaného rozhodnutia je konštatovanie správneho orgánu o tom, že nemá vedomosť, aby v meste a okrese Snina bola v súčasnosti výrazne zaznamenaná zvýšená kriminalita. K tomuto správny súd uvádza rovnako, že sa jedná len o konštatáciu správneho orgánu, ktorá nie je nijako bližšie právne ani skutkovo vyargumentovaná, a preto ju považuje za svojvoľnú.
39. Podľa názoru súdu iba z týchto tvrdených skutočností bez ďalšieho nemožno dospieť k záveru, že označený účel zhromaždenia tak, ako bol uvedený v oznámení zvolávateľa smeroval k výzve poprieť alebo obmedziť osobné, politické alebo politické alebo iné práva občanov v dôsledku ich statusu uvedeného v § 10 ods. 1 písm. a) zákona o zhromažďovaní práve alebo k výzve na rozniecovanie nenávisťi alebo neznášanlivosti voči osobám z dôvodu tohto ich statusu.
40. Žalovaný v rozhodnutí nekonkretizoval k popretiu alebo obmedzeniu akých práv občanov (politických, osobných alebo iných) by mohlo dôjsť s prihliadnutím na oznámený účel zhromaždenia a k akej národnostnej alebo etnickej menšine patria obyvatelia mesta, resp. okresu Snina, ktorých by sa obmedzenie alebo popretie ich práv mohlo týkať. Iný zákonný dôvod pre vydanie zákazu zhromaždenia žalovaný v rozhodnutí neuviedol. Samotný žalovaný pritom v odôvodnení rozhodnutia konštatuje, že preskúmal uvedené oznámenie a zistil, že vyššie citovaný cieľ, resp. účel zhromaždenia nie je v priamom, resp. v doslovnom rozpore s ustanovením § 10 ods. 1 písm. a) zákona o zhromažďovaní práve, a že prihliadal k iným vyššie uvedeným skutočnostiam pri vydávaní predmetného zákazu.
41. Správny súd je toho názoru, že pri rešpektovaní vyššie citovanej judikatúry slovenskej i európskej a dôslednom naplnení princípu proporcionality je zákaz len výnimočným a krajným riešením, ku ktorému môže správny orgán pristúpiť len celkom výnimočne, pričom tento zákaz musí vo svojom rozhodnutí starostlivo vyargumentovať. Naopak oveľa štandardnejším riešením je zhromaždenie monitorovať a v prípade naplnenia zákonných predpokladov toto rozpustiť. Preventívny zákaz vychádzajúci len z domnienok žalovaného vyhodnotil súd za rozporný s kritériami vymedzenými zákonom o zhromažďovaní práve.
42. Z vyššie uvedených dôvodov dospel správny súd k záveru, že nebol naplnený v rozhodnutí vymedzený hmotnoprávny zákonný dôvod podľa § 10 ods. 1 písm. a), b) alebo c) zákona o zhromažďovaní práve, a preto s poukazom na ustanovenie § 410 ods. 2 Správneho súdneho poriadku zrušil žalobou napádané rozhodnutie.
43. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 167 ods. 1 Správneho

súdneho poriadku tak, že úspešnému žalobcovi bola voči žalovanému priznaná ich úplná náhrada. O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti tohto uznesenia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 Správneho súdneho poriadku).

44. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie : Proti tomuto uzneseniu je prípustná kasačná sťažnosť, a to v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia, na Krajskom súde v Prešove.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d SSP); ak je žalovaným Centrum právnej pomoci.

V Prešove dňa 28. augusta 2018

JUDr. Monika Tobiašová
predsedníčka senátu

JUDr. Marian Hoffmann, PhD.
člen senátu

JUDr. Ingrid Kalináková
členka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mária Makarová